

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

A katasztrófavédelem megújított rendszere

Jackovics Péter tű. alezds.

A hazai katasztrófavédelemben 2012. január 1-vel megkezdődött az önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonása, illetve támogatása szabályozásra került. A jogalkotó célja volt, hogy a katasztrófavédelem rendszerében hatékonyabb módon kerüljenek bevonásra az önkéntes mentőszervezetek.

A különleges kiképzésű speciális technikai eszközökkel felszerelt, katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásainak kivédésére, felszámolására, polgári védelmi feladat ellátására, valamint emberi élet mentésére önkéntesen létrehozott civil szerveződések olyan képességekkel rendelkeznek, amelyek sem az állami, sem az önkormányzati tűzoltóságoknál nem állnak rendelkezésre, vagy állami-önkormányzati fenntartásuk indokolatlanul nagy költséget jelentene. Az utóbbi évek gyakorlati tapasztalatai megerősítették e szervezetek tevékenységének nélkülözhetetlenségét az elsődlegesen beavatkozó tűzoltóságok mellett.

A megalakításra kerülő önkéntes területi polgári védelmi szervezeteknek felépítésben és működésben követni kell a Szervezeti és Műveleti Irányelvet.

A szervezeteknek szóló minimum szakmai követelményrendszer Szervezeti és Műveleti Irányelv kiadásával került szabályozásra, az alábbi 6 szakterületen:

1. az árvíz-védekezési és -mentési képességek, komplex árvízi védekezés,
2. árvízi-vízi mentés,
3. a városi kutató és mentő (USAR), műszaki mentő képességek,
4. keresőkutyás,
5. mentőbúvár,
6. kötéltechnika.

A szervezetek részére első alkalommal egy rendszerbeállító gyakorlat keretében történik a nemzeti minősítés, amelyre egy bemutatkozó háttéranyagot (portfóliót) kell a szervezetnek benyújtania.

A háttéranyaggal és a terepen végrehajtott 36 órás terepgyakorlattal bizonyítani kell a Szervezeti és Műveleti Irányelvnek való megfelelést. Évente kell képzés, felkészítés vagy bemutatók formájában frissíteni a megszerzett tudást és szinten tartani a szervezet készültségét. A minősítést ötévente kell teljes körűen megismételni. A minősített szervezetek számára egy igazoló okirat (Nemzeti Minősítő Oklevél) kerül kiadásra, amely feljogosítja a szervezetet, hogy mentésben vehessen részt, lezárt kárterületre belépessen és igazolja, hogy eszközei alkalmazhatóak.

Magyarországnak szüksége van olyan jól felkészült, különleges képességekkel és felszereléssel rendelkező, kutató-mentő csapatokra, melyek természeti katasztrófák esetén bevetethetők a kárt szenvedett lakosság mentésére. Ez a segítségnyújtás nemzetközi szintérre is kiterjeszthető a különböző országok kormányai kérésére.

A 98 fős HUNOR Hivatásos Katasztrófavédelmi Mentőszervezet létrehozása 2011 júniusában tagtoborzással vette kezdetét, majd az elméleti oktatás és gyakorlati felkészülési folyamat vezetett el az ENSZ INSARAG (Nemzetközi Kutató és Mentő Tanácsadó Csoport) nemzetközi minősítésig. A HUNOR hivatásos, „nehéz” városi kutató-mentő, speciális felszereltségű, különleges kiképzettségű mentőszervezetet 2012. október 19-én megújította (a 2005-ben a világon elsőként megszerzett) ENSZ INSARAG nemzetközi minősítését. Így hivatalosan is jogosult a nemzetközi kárhelyszíneken történő beavatkozásra.

A világon egyedülálló módon a HUNOR mentőszervezet megalakításával, felkészítésével egy időben, azzal párhuzamosan zajlott az önkéntes mentőszervezetek tagjaiból álló HUSZÁR Önkéntes Katasztrófavédelmi Mentőszervezet névre keresztelt, „közepes” városi kutató-mentő mentőszervezet felkészítése és minősítése.

A HUSZÁR a világon 13. csapatként szerezte meg az INSARAG „közepes” minősítést.